



TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI TARAFINDAN ZORUNLU KARŞILIKLAR HAKKINDA TEBLİĞDE DEĞİŞİKLİK YAPILDI VE YABANCI PARA YÜKÜMLÜLÜKLER İÇİN TÜRK LİRASI CİNSİNDEN MENKUL KIYMET TESİSİ HAKKINDA TEBLİĞ YAYIMLANDI.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (“**TCMB**”) tarafından finansal istikrarın desteklenmesi ve liralasma stratejisi kapsamında para politikasının etkinliğinin artırılması amacıyla Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ’de (“**Zorunlu Karşılıklar Tebliği**”) Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2013/15)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (“**Değişiklik Tebliği**”) ile değişiklik yapılmış ve ayrıca Yabancı Para Yükümlülükler İçin Türk Lirası Cinsinden Menkul Kıymet Tesisi Hakkında Tebliğ (“**Menkul Kıymet Tesisi Tebliği**”) çıkartılmıştır. Değişiklik Tebliği ve Menkul Kıymet Tesisi Tebliği 10 Haziran 2022 tarih ve 31862 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

İşbu bilgi notunda (“**Bilgi Notu**”) Zorunlu Karşılıklar Tebliği’nde yapılan değişiklik ile Menkul Kıymet Tesisi Tebliği’nde düzenlenen önemli hususlara yer verilmiştir.

YÖNETİCİ ÖZETİ

- (i) *Zorunlu Karşılıklar Tebliği’nde yapılan değişiklikle Türk Lirası cinsinden nakdi kredilere uygulanan %10 zorunlu karşılık oranı %20’ye çıkartılmıştır.*
- (ii) *Menkul Kıymet Tesisi Tebliği ile bazı istisnalar haricindeki döviz cinsinden mevduat/katılım fonu ve kıymetli maden depo hesapları üzerinden bankalarca Menkul Kıymet Tesisi Tebliği’nde belirtilen hesaplama göre TCMB nezdinde %3 oranında Türk Lirası cinsinden menkul kıymet tesis edilecektir.*
- (iii) *Gerçek ve tüzel kişi yabancı para mevduat/katılım fonundan vadeli Türk lirası mevduat/katılma hesabına dönüşüm oranı %10’un altında kalan mevduat ve katılım bankalarınınca %3 oranına ilave 2 veya 7 puan eklenerek menkul kıymet tesis edilecektir.*

I – ZORUNLU KARŞILIKLAR TEBLİĞİ DEĞİŞİKLİĞİ

Değişiklik Tebliği ile Türk Lirası cinsinden nakdi kredilere uygulanan %10 zorunlu karşılık oranı %20'ye çıkartılmıştır. Türk Lirası cinsinden nakdi kredilere zorunlu karşılık uygulanmasına 23 Nisan 2022 tarihinde Zorunlu Karşılıklar Tebliği'nde yapılan değişiklikle başlanmış ve hangi kredilerin kapsamda olacağı belirlenmiş idi. Bu kapsamda:

- (i) KOBİ kredileri,
- (ii) esnaf kredileri,
- (iii) ihracat ve yatırım kredileri,
- (iv) tarımsal krediler,
- (v) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ekindeki 1, 2, 3 ve 4 sayılı cetvellerde yer alan kurum ve kuruluşlar ile kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerine kullandırılan krediler,
- (vi) mali kuruluşlara kullandırılan krediler,
- (vii) kurumsal kredi kartları, ve
- (viii) (bireysel kredi kartları dahil) tüketici kredileri

hariç olmak üzere yurtiçinde kullandırılan Türk lirası cinsinden nakdi kredilere zorunlu karşılık uygulanmaya başlanmış idi. Değişiklik Tebliği ile zorunlu karşılık uygulamasına tabi kredi türleri korunmuş, sadece ilgili **zorunlu karşılık oranı %10'dan %20'ye çıkartılmıştır.**

II – MENKUL KIYMET TESİSİ TEBLİĞİ ÇIKARTILDI

Liralaşma stratejisi kapsamında para politikasının etkinliğinin artırılması amacıyla çıkarılan Menkul Kıymet Tesisi Tebliği ile gerçek ve tüzel kişi mevduat/katılım fonunun yabancı para yerine Türk Lirası şeklinde tutulması teşvik edilmek istenmektedir. Bu kapsamda bazı yabancı para yükümlülüklerine ilişkin olarak bankalarca TCMB nezdinde menkul kıymet tesis edilmesi gerekmektedir.

Menkul Kıymet Tesisi Tebliği ile;

- Menkul Kıymet Tesisi Tebliği tahtında sayılan istisnalar haricindeki döviz cinsinden mevduat/katılım fonu ve kıymetli maden depo hesaplarının menkul kıymet tesisine tabi yükümlülükleri oluşturduğu,
- Tesis edilecek menkul kıymet olarak Türk Lirası cinsinden uzun vadeli Devlet İç Borçlanma Senetleri ve Hazine Müsteşarlığı Varlık Kiralama Şirketi tarafından ihraç edilen kira sertifikalarının kabul edileceği,
- Menkul kıymete tabi yükümlülüklerin Türk Lirası cinsinden hesaplanacağı ve yükümlülükler için menkul kıymet tesis oranının %3 olduğu,
- TCMB'ce belirlenen usul ve esaslara göre bankalarca hesaplanacak gerçek ve tüzel kişi yabancı para mevduat/katılım fonundan vadeli Türk Lirası mevduat/katılma hesabına dönüşüm oranına göre ilave olarak menkul kıymet tesis edileceği,
- Bu bağlamda, gerçek ve tüzel kişi dönüşüm oranı ayrı ayrı; (i) %5'in altında kalan mevduat ve katılım bankaları için 7 puan, (ii) %5 ile %10 arasında olan mevduat ve katılım bankaları için 2 puan menkul kıymet tesis oranına ilave edileceği

düzenlenmiş olup; söz konusu düzenlemeler 24 Haziran 2022 tarihinde yürürlüğe girecektir.

İşbu bilgilendirme notu içerisinde yer alan değerlendirmeler hukuki tavsiye ya da hukuki görüş niteliği teşkil etmemekte olup, bu değerlendirmelerden ötürü herhangi bir şekilde Aksu Çalışkan Beygo Avukatlık Ortaklığı'na sorumluluk tahmili mümkün değildir. Bu bilgi notunun kapsamındaki soru ve sorunlarınız bakımından hukuki danışman görüşü alınması tavsiye edilir.

Ayrıntılı bilgi için bizimle temasa geçebilirsiniz.

LEVENT YETKİL

Ortak Avukat



Levent.yetkil@aschukuk.com

FULYA SERT TOPÇU

Kıdemli Avukat



Fulya.sert@aschukuk.com

SERDAR ŞAHİN

Stj. Avukat



Serdar.sahin@aschukuk.com

ASChukuk
AKSU ÇALIŞKAN BEYGO AVUKATLIK ORTAKLIĞI

Esentepe Mh. Harman 1 Sk. No 5 Harmancı Giz
Plaza Kat 3-8-15-16 34394 Şişli - İstanbul

+90 212 284 98 82
+90 212 284 98 83
+90 212 279 63 32
info@aschukuk.com

www.aschukuk.com